

PRENUMERACJA
Miesięcznik 3,00
Cena 20 Mk.
Konto czekowe P. K. O.
140.861.
Reklamacje otwarte wolne od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZENI:
25 wiersz obciążeni. 200 Mk.
Ma. „Negrologia“ 20 Mk.
Pierwsze kolonki 200 Mk.
Drobne ogłoszenia za k. 100
wyraz 10 Mk. Kupon przedat
od wyrazu 15 Mk. Koresp. od.
pry. i mat. od wyrazu 20 Mk.
Cała strona 60.000 Mk. 300
stronicy 15.000 Mk. cała strona
pięciokrotna (pod nagłówek)
bierny 60.000 Mk. jedna strona
ta za 1. strona 7.000 Mk.
Paski na kolonkach 10.000
Mk. za 100.000 Mk.
Ogłoszenia na przedostatniej
stronie 50% drożej
Ogłoszenia w „Kurjerze“ wychodzą
z dnia następnego.

Redakcja przy ulicy Os. Oleśkich 1. 15. Administracja przy ulicy Chałczyzay 1. 26. — Redaktor przyjął wyłączne między godziną 6-5. Bior. Administracji otwarta codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 3-5 wieczór. — Adres dla telegramów: „Kurjer“, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. w Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dz. em. „Promień“, ul. Włók 19., oraz Adm. „Gazety Lud“ ul. Świ. Józefa 17.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

Redaktor naczelny: Dr. Władimir Jampolski.

SURÓWKĘ LEJARSKĄ na węglu drzewnym CEGLĘ SZAMOTOWĄ ogniotrwałą

z własnych Zakładów Górniczo-Hutniczych
— w Chlewiskach ziemi Radomskiej. —

poleca „ELIBOR“ Sp. Akc. Handl.-Przemysłowa. Ł. J. BORKOWSKI
Oddział w Borysławiu.

349

Granica p. Dmowskiego dla wschodniej Galicji.

Korespondencja „Kurjera Lwowskiego“.
Warszawa, 10. stycznia 1922.
Pogłoski o statucie Wschodniej Galicji, opracowanym przez p. Dmowskiego, zaniepokoiły całą Polskę. Miasto Lwów wysłało wówczas własnych delegatów do Paryża w osobach posłów Jana Dąbskiego i Al. Skarbka, oraz radnego dra Loewenherza. Delegaci przybyli w chwili, gdy p. Dmowski przedłożył już Radzie najwyższej swój „statut autonomiczny“. Wobec tego płaszczyzna działania była już dosyć wąska i ograniczyła się do zwalczania zasady tymczasowego oddania Galicji Wsch. Polsce, oraz do ustalenia „terytorium Galicji Wschodniej“, na którym statut autonomiczny miał obowiązywać. Na posiedzeniu alianckiej komisji dla spraw polskich dnia 29. lipca 1919 r. delegaci lwowscy zaatakowali gwałtownie statut dla Galicji, a zwłaszcza zasadę tymczasowości. Przemówienie posła Dąbskiego, który odwoływał się na to, że jest „wschodnio-Galicjantem“, zrobiło na komisji wielkie wrażenie. P. Dmowski w swoim przemówieniu streścił żądania delegatów lwowskich i zakończył swe przemówienie sentencją łacińską: „Dixi et salvavi animam meam“. P. Dmowski umył ręce. Powszechnie znana jest rzecz, że polska delegacja pokojowa w Paryżu nie lubiała delegatów przyjeżdżających z kraju i kierowała sprawami tak, aby się ich jak najprędzej pozbyć i możliwie do niczego nie dopuścić. Ale delegaci lwowscy dawali sobie jakoś radę, obchodzili po kolei członków komisji dla spraw polskich: francuskich, angielskich, japońskich, włoskich i amerykańskich, tłumacząc całą szkodliwość „tymczasowości“. Praca ta — jak się później okazało — nie pozostała bez skutku.
Pomiędzy delegatami lwowskimi a polską delegacją pokojową w Paryżu wynikł spór na temat terytorium autonomicznego. Gdy delegaci lwowscy — nie wyłączając p. Skarbka — byli za terytorium szerszem, aby stworzyć równowagę narodowościową w Galicji Wschodniej p. Dmowski ze swymi „Paryżanami“ był za terytorium mniejszem i ostatecznie p. Dmowski (podczas nieobecności delegatów) przeparał swe stanowisko i zakomunikował alianckiej komisji dla spraw polskich, iż delegacja polska życzy sobie.

Obecny stan naszego skarbu.

Zmniejszenie zadłużenia. Wzrost podatków. Deficyt się nie zwiększy.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej, minister skarbu, p. Michalski przedłożył sprawozdanie z gospodarki finansowej. Według jego słów, zadłużenie skarbu w PKKP, w roku ubiegłym stanowczo znalazło i z 20 miliardów we wrześniu roku ubiegłego spadło w grudniu r. ub. do 7 miliardów. Do zmniejszenia tego zadłużenia przyczynił się wpływ podatków, które z 4 miliardów w kwartale pierwszym wzrosły do 20 miliardów w kwartale czwartym. Została zwiększona emisja banknotów na cele produkcji, na redyskonto, pożyczki itp. operacje, które w lipcu wynosiły 10 miliardów, a w grudniu 57 i pół miliarda, czyli wzrosły do 25 proc. ogólnej emisji banknotów.

W sprawie budżetu dyrektor departamentu budżetowego oświadczył, że w r. 1922 przewidziany deficyt nie będzie większy, niż w r. 1921, tj. około 100 miliardów marek polskich. Następnie rozpoczęła się dyskusja nad sposobu rozpatrywania budżetu zeszłorocznego i tegorocznego. Wysłano wniosek, ażeby oba budżety rozpatrywane były razem w drugiej połowie lutego, kiedy minister będzie mógł przedłożyć swój budżet na rok 1922 Sejmowi. Do tego czasu komisja poświęca swój czas rozpatrywaniu innych naglących ustaw, jak czekowej, o monopoli tytoniowym itp. Wniosek ten został przez komisję przyjęty.

P. woj. Grabowski będzie musiał ustąpić.

Warszawa. (T. wł.) Jak się dowiadujemy z poważnych kół politycznych, liczą się tu z ustąpieniem wojewody lwowskiego p. Grabowskiego już w bliskiej przyszłości. Jego akcja, wymierzona przeciw zagwarantowaniu konstytucji prawom, o której „Kurjer“ donosił, a której ofiarą miały paść organizacje powiatowe PSL, jego ustawiczna

niesubordynacja wobec min. Downarowicza i konflikty z innymi ministrami, wreszcie nieudolność w sprawowaniu powierzonego mu urzędu osłabiły w wysokim stopniu jego pozycję i każą myśleć o wyborze bardziej odpowiedniego, z duchem czasu idącego następcy.

Dymisja gabinetu Brianda.

Paryż. (PAT.) Havas. Godz. 16:50. Briand po złożeniu oświadczenia w Izbie, w którym uzasadniał stanowisko zajęte w Cannes, udał się do pałacu elizejskiego, aby zgłosić dymisję gabinetu.
Paryż. (PAT.) Havas. Prezydent Millerand przyjął dymisję zgłoszoną przez Brianda.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Z Paryża donoszą: Dzisiaj po dyskusji w parlamencie francuskim nad przebiegiem konferencji w Cannes, która na ogół wypadła dla Francji nieszczerownie Briand udał się do Milleranda i złożył mu prośbę o dymisję. Jako następcę wymieniają p. Poincare.

POPRAWA STOSUNKÓW POLSKO-LITEWSKICH.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Dowiadujemy się, że rządy polski i litewski przystąpiły do rozpatrywania 3 projektów, dotyczących spraw gospodarczych.

Dzisiaj dalszy ciąg „Donogoo-Tonka“.
Nowi prenumeratorzy, którzy zgłoszą się do 15. bm. otrzymają początek tej powieści bezpłatnie.

aby granica Wschodniej Galicji szła na wschód od Przemysła, wskutek czego Lwów i Borysław pozostałyby w obrębie Galicji Wschodniej. Komisja dla spraw polskich przychyliła się oczywiście do zdania p. Dmowskiego i w ten sposób sprawa granic Galicji Wschodniej została załatwiona.

Pozostała jeszcze jako najważniejsza sprawa tymczasowości. Przybyli ponownie do Paryża delegaci lwowscy (Dąbski i Loewenherz) wywarli nacisk na p. Dmowskiego celem ponownego zaatakowania tymczasowości, przedkładając delegacji polskiej odpowiedni memoriał. — P. Dmowski wystosował w tym duchu notę (25. sierpnia), a później przesłał memoriał delegatów lwowskich do sekretariatu konferencji pokojowej. P. Kozicki ten epizod przedstawia w swej książce niezgodnie z rzeczywistością dla salwowania honoru polskiej delegacji pokojowej. — Mniejsza o to.

Na następnym posiedzeniu Rady Najwyższej delegaci Francji, Japonii, Włoch i St. Zjednoczonych oświadczyli się za **definitywnym** oddaniem Galicji Wschodniej Polsce. (Może była w tym pewna zasługa delegatów lwowskich). I sprawa byłaby załatwiona przychylnie dla Polski, gdyby nie delegat angielski, który za tem nie głosował, odwołując się na brak instrukcji z Londynu. Instrukcje z Londynu jednak nie nadchodziły i sprawa Galicji Wschodniej zesłała na dłuższy czas z porządku dziennego — niezalutowana.

Wróciła ona na porządek dzienny Rady Najwyższej dnia 20. listopada. P. Dmowski był wówczas chory, na posiedzeniu Rady Najwyższej byli obecni pp. Wl. Grabski i Patek. Dnia 21. listopada **zapadła decyzja** Rady Najwyższej w sprawie traktatu między wielkimi mocarstwami a Polską, mocą którego (art. 1.) „główne mocarstwa sprzymierzone i stowarzyszone dają Polsce, a Polska przyjmuje mandat na organizowanie i zarządzanie na okres 25 lat niżej wymienionymi częściami dawnych austriackich „Kronländer“ Galicji i Bukowiny, które stanowią część terytorjum autonomiczne Galicji Wschodniej“.

Dalej wymieniona jest granica Galicji Wschodniej, która zaczyna się na wschód od Belzca, idzie granicą powiatów cieszanowskiego i Rawy Ruskiej, potem cieszanowskiego, jaworowskiego, potem ku południowi granicą powiatu dobrońskiego i starosamborskiego i kończy się w punkcie 2 km. na południe od kopy 1335. (Kalicz.)

Art. 2. tego układu powiada: „Polska przyjmuje na siebie obowiązek wypełnienia mandatu, wymienionego w art. 1., pod kontrolą Ligi Narodów i pod warunkami, wyszczególnionymi w niniejszym układzie. Po upływie okresu 25 lat,

Rada Ligi Narodów będzie miała pełne prawo utrzymać, zrewidować lub zmienić statut, ustalony przez układ niniejszy“.

Dalej idzie 40 artykułów traktatu, które swego czasu drukowane były w „Kurjerze Lwowskim“. Oczywiście traktat ten był i jest nie do przyjęcia przez Polskę. P. Patek, który wówczas został ministrem spraw zagranicznych, uzyskał ten sukces u p. Clemenceau, że tenże obiecał mu wprowadzenie w życie tego traktatu odroczyć. Załatwienie tej sprawy opisał Clemenceau w sposób następujący w swej mowie, wygłoszonej w francuskiej izbie deputowanych dnia 23. grudnia 1919 r.:

„Pojechałem do Londynu. Powiodło mi się poprowadzić sprawę tak, że w ostatniej chwili p. Lloyd George powiedział mi: zgadzam się na to, o co pan prosi, może pan podać propozycję konferencji. Wróciłem na konferencję, przedłożyłem tekst propozycji, ale nie chciałem, aby był poddany pod głosowanie, zanim nie zostanie postany do Londynu. Ku wielkiej mojej radości p.

Lloyd George przysłał mi w odpowiedzi tekst jeszcze lepszy niż ja mu przedłożyłem. Tekst ten został przyjęty przez głosowanie wczoraj. Zdecydowano, że artykuł, na mocy którego Galicja została powierzona Polsce tytułem mandatu, został „tymczasowo zawieszony“ (provisoirement suspendu) — jest to wyrażenie samego p. Lloyda George'a, własnoręcznie przez niego napisane — i że on (tj. ów artykuł) będzie w przyszłości ponownie rozważany“.

I istotnie — jak stwierdza p. Kozicki — delegacja polska otrzymała pod datą dnia 22. grudnia 1919 zawiadomienie urzędowe, że wykonanie postanowienia, dającego Polsce mandat na Galicję Wschodnią zostało zawieszona i że sprawa będzie w przyszłości ponownie rozważana.

W tem stadium „provisoirement suspendu“ znajduje się sprawa Galicji Wschodniej dotychczas — mimo, że jeszcze bardziej zabagnił ją p. Władysław Grabski swoim układem w Spaa, o czem w następnym artykule. I. K.

List z G. Śląska.

Trzy okresy historii odrodzonego G. Śląska. — Agitacja niemiecka. — Spóźnione żale. — Bohater-chłop Górnoszlazak. — Gwałty niemieckie. — Dalsza okupacja kraju przez koalicję. — Niemcy Śląsk okradają. — Ceny towarów i utrzymania.

(Od naszego korespondenta.)

Katowice, 6. stycznia 1922.

Od czasu rozpoczęcia walki z hakatyżmem, Górny Śląsk przechodził różne losy koleje, podzielił się dające na trzy główne okresy:

Pierwszy, to czas do plebiscytu 20. marca 1921 r. zaznacza z początku powolne, następnie coraz bardziej wzmagające się rozbudzenie ducha polskości ludności w nerwowym naprężeniu, rozdrażnionem przez ciągle odwlekane tego dnia dziejowego, mającego zadecydować o przyszłym losie; drugi okres od daty plebiscytu do rozstrzygnięcia genewskiego, w którym z powodu zawieszonych nadziei, wywołanych faktem, że głosowanie (z powodu fałszerstw niemieckich i dopuszczenia do urny zfabrykowanych emigrantów), nie wypadło dla Polski tak korzystnie, jak się tego spodziewano, znamionuje pewien rodzaj biernej apatii i równocześnie u bardziej zapalonych ostatni gest rozpacz, któremu dała wyraz bohaterska walka powstańców, starających się zbrojnie prawa swoje obronić, zakończony zupełną rezygnacją i odtętwieniem.

Dopiero rozstrzygnięcie genewskie, od którego rozpoczyna się trzeci, i jak sądzić należy, o-

statni okres zmagani bohaterskich Górnoszlazaków z hakatyżmem, porywa i obudza wszystko do życia i rozwoju.

Ważna broń Niemców, niesumienne agitacja, prowadzona celem obalnięcia ludności, głosząca tuż przed samym plebiscytem bliski upadek Polski, nieuniknioną walkę z Rosją sowiecką, zupełne bankructwo skarbu polskiego, która nie zawahała się nawet posunąć do namakczemniejszych zbrodni fałszerstwa popularnego na G. Śląsku pism polskich, pod których nagłówek wzywała ludność do głosowania za Niemcami, tywierdzająca wreszcie w „drugim okresie“ iż Polska nie otrzyma nawet w całości powiatów Pszczyzny i Rybnika, obecnie poniosła klęskę zupełną. I w tym wypadku nie zawiodło przysłowie, że kłamstwem świat przejść można, lecz zawrócić nie podobna. Naturalny spadek waluty polskiej, nie najlepsza gospodarka w kraju, przedstawione w x-krotnem powiększeniu, nie mogły również wyrzucić korzystnego wpływu.

Obecnie, po rozstrzygnięciu sprawy, podniesieniu stanu ekonomicznego Polski, ruch narodowy wzmożił się w wysokim stopniu i nawet w

JULES ROMAINS.

9)

Donogoo-Tonka

czyli

Cuda nauki

opowieść kinematograficzna

(tłum. z franc. L. C.).

(Ciąg dalszy).

8

Prospekt Donogoo-Tonki.

U stóp wielkich schodów Giełdy jakiś rentjer studjuje olbrzymi prospekt.

Stronice przesuwają się jedna po drugiej.

TOWARZYSTWO GENERALNE
DONOGOO-TONKA.

Kapitał: 25 milionów franków.

EMISJA AL PARI

50.000 Akcji po 500 franków na okaziciela

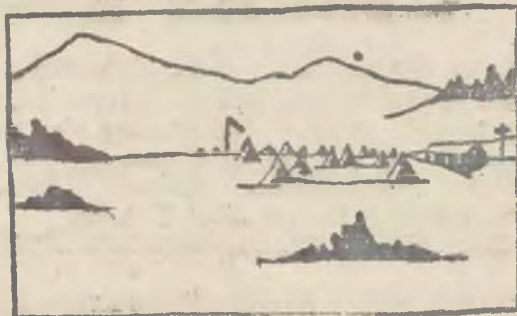
na prace upiększenia i powiększenia miasta

DONOGOO-TONKA
i na eksploatację intensywną
okolicy złotonośnej
DONOGOO-TONKA.

Drugą stronę przedstawia dwa widoki:

Południowo-wschodnie przedmieście
Donogoo-Tonki.

Pole złotonośne.

Na trzeciej stronie, artykuł, którego tylko tytuł odróżnić można.

DONOGOO-TONKA i jej okolica

przez

IWONA le TROUHADEC

prof. Collège de France

Każda strona wywiera inne wrażenie na rentjerze, ufność jego, nie/naczna zrazu, wzrasta w ognieniu cka.

9.

Wybory mamy w kieszeni.

P. le Trouhadec na środku swej pracowni.

Nie jest to już człowiek, którego widzieliśmy w licej dorozce.

Jego ubranie, nie wpadając w zbytne wyszukanie, ma pewien odcięt elegancji.

Wzrok pewny. Zagłębia się w miękkim fotelu.

Filizanka kawy dymi koło niego.

W rękę trzyma jakieś naukowe czasopismo. Liniję po linij smakuje wzmiankę poniższą, której odbicie na ekranie zmienia się z odbiciem jego twarzy.

(C. d. n.).

sercach tych, którzy ogis zdecydowanym ruchem do urny wrzucali kartkę z napisem „Deutschland”, dziś ozwały się uczucia rozczarowania i spóźnionego żalu... Ujrzeni dwa światy:

Młody, zdrowy, rozwijający się, aczkolwiek w trudnych warunkach, organizm państwowy, którego obywatele, długo przez zaborców gnębieni, rwa się do życia, czynu i ugruntowania bytu i politycznej niezawisłości, z drugiej wiekowi otchłań w odmęcie zmian ciągłych, upadku gospodarczego i nieskończonego łańcucha długów...

I dziś, obserwując zastój handlu i początek systematycznego upadku miast ongi kwitnących, jak Opole, Olivice, Bytom, które los złączył z owym zamierającym państwem i równocześnie wprost bezprzykładnie szybkie podniesienie się miast, które zostały przyznane Polsce, niejednym z tych dawnych wielbicieli hakatyizmu, zastanawia się i żaluje... Gdyby tak raz jeszcze można głosić...

Dodać trzeba, że rząd niemiecki zlikwidował wielką część kosztownych agitatorów, których praca obecnie okazała się bezowocna.

Znikła przedewszystkiem osławiona „Wola Ludu”, wyciskająca ze śmiechu łzy z oczu Polakom przybyłym na Górny Śląsk. (tak humorystycznymi wyrażeniami i niemożliwościami była przepelniona), która jednak wielką szkodę sprawiła polskiej przyniosła. Ostatni jej redaktor, sprzedawczyk, Bernard Zinuda, wynagradzany ongiś hojnie przez Niemców, a obecnie najwidoczniej im niepotrzebny, rozważa zapewne nad zmiennością losu i niewdzięcznością niemiecką... On, który niedawno jeszcze zarabiał tysiące mk. dziennie, dziś... żebrze. Rozesłał do różnych osób, o których sądzi, że z nim sympatyzują, drukowaną prośbę o wsparcie, podając dla wzbudzenia litości, jakoby pan Wojciech Korfanty miał rzekomo wyznaczyć za jego głowę 100.000 mk. niemieckich. (zaiste zadziwiająco wysoka auto-ocena)... Podobny los spotkał i innych sprzedawczyków „redaktorów”, walczących w obronie niemieckiej „sprawiedliwości”.

Dział agitacji prasowej ograniczyli bowiem Niemcy. Z żelaznej ręki spadła pluszowa rękawica. Gdzie skutkiem rozstrzygnięcia poczuli się wprawie, zabrali się natychmiast do wykorzenienia i zniszczenia polskości. A dziwny zaprawde wyrok dyplomatów z Genewy dotknął w najwyższym stopniu wiele powiatów o bardzo poważnej większości polskiej. I gdy w przyznanych nam Katowicach w noc sylwestrową na głównych ulicach miasta ważyli się niemieccy stosstruplerzy śpiewać nawet „Deutschland, Deutschland über alles”, w powiatach rdzennie polskich, pozostawionych Niemcom, ludność jęczy pod jarzmem ich bojówek. Z miast ci, co mogli, uciekli, wyzbywając się za byle co dobytku i mienia, w Polsce przynanych powiatach, a nawet w jej głębi, szukając schronienia przed oprawcami i zakładając nowe ogniska domowe. I tylko na krwawym terenie opuszczonego pobojuwiska, został on, biedny chłop-rolnik polski, wierny swej ziemi, praociów, mowie i religii. Wystąpił do walki strasznej i rozpaczliwej. Nie groźne mu gwałty, napaście i rabunki, nie wykorzeni nikt jego wiary w Polskę-Rodzicielkę... Wśród tłumu rozwścieklonej tłuszczy niemieckiej stosstruppy, widnieje dumnie podniesione czoło polskiego wieśniaka, bez trwoni podniesione czoło polskiego wieśniaka, bez trwoni przy każdej okoliczności używającego swej mowy rodzinnej.

Dwie Polski, niedawno przybyłe z Opoli, opowiadają, iż w czasie krótkiego pobytu tamże, miały sposobność przekonać się naocznie o barbarzyńskim postępowaniu Niemców. Gdy weszły do jednego sklepu i zażądały w niemieckim języku towaru, jedna z nich szeptem zrobiła drugiej jakąś uwagę po polsku. Gdy sprzedająca to usłyszała, wyrwała gwałtownie kupującą towar z ręki i wykrzykując głośno: „Nie mamy nic dla polskich swiń”, wypchnęła dwie owe panie na ulicę, nie zaprzestając ordynarnych wymysłów. W czasie zgrupowały się koło nich dziesiątki osób, przybierając groźną postawę i tylko interwencją przypadkowo przechodzących żołnierzy francuskich, pod których opiekę się owe Polski schroniły, zwolniła je z opresji.

A równocześnie w polskiej części rządzą nadal Niemcy i żydzi z całą bezkarnością, szykanując nawet Polaków. Niemieckie urzędy mieszkaniowe uniemożliwiają Polakom uzyskanie ja-

kiegoś pomieszczenia, faworyzując Niemców przy każdej sposobności, a hotelarze, przeważnie żydzi, dają zawsze pierwszeństwo swoim rodakom i Niemcom.

Podezas gdy w Opolu nikt nie odważyłby się otwarcie sprzedawać gazety polskiej, w kawiarniach katowickich prasa nasza należy do rzadkości, pełno natomiast „Berliner Tagblattu”, „Vossische Zeitung”, „Kattowitzer Zeitung” itp.

Zwłaszcza żydowski hotel Monopol, pokrywający się nadal płaszczkiem hakatyizmu, jest niebezpiecznym zbiorowiskiem i miejscem spotkania spekulantów i przemysłowców polskich i niemieckich i bojkotując dziennikarzy i prasę polską. A my znosimy wszystko z zaiste przesadnie chrześcijańską pokorą. Nie przeczę, że na Górnym Śląsku wskazana jest zgoda ludności polskiej i niemieckiej, lecz dla jej zachowania nie możemy się stać kozłem ofiarnym, tolerując wszelkie wybryki strony przeciwnej.

*

Do sfer komisji międzysojuszniczej dochodzą wiadomości, że Francja postawi wniosek, aby część Górnego Śląska, przyznana Niemcom, była nadal obsadzona przez oddziały koalicyjne aż do czasu zupełnego splacenia odszkodowań przez Niemców. W dniach najbliższych mają przybyć nowe posiłki wojskowe z Francji, powołane być mają roczniki 19/20 z pierwszego kontyngentu. Będzie to bardzo dla nas wskazane, tembardziej, iż wobec powtarzających się ciągle pogłosek, jakoby Niemcy przygotowali w dniu wkroczenia wojsk polskich rozruchy zbrojne, wycofanie oddziałów koalicyjnych z części przyznanej Niemcom, zagraża G. Śląskowi poważnem niebezpieczeństwem, zamieszanem i krwi rozlewem.

O ile przejęcie rządów na Górnym Śląsku przez Polskę nie może zaraz nastąpić (w pewnych poważnych kołach panuje przekonanie, że rocznica plebiscytu obchodzona będzie jeszcze pod zarządkiem niemieckim), władze nasze prowizoryczne pełnomocnictwo kontroli wszystkich dotychczasowych urzędów i instytucji publicznych i prywatnych, gdyż w ten sposób tylko uchronimy się przed ogromnem stratami materialnemi. Niemcy bowiem wywożą systematycznie z polskiego Śląska Górnego wszystko, co tylko większą jakąś wartość przedstawia. Celem uszczuplenia już i tak do minimum zredukowanego taboru kolejowego, starali się oni w czasach ostatnich skasować (rzekomo z braku węgla?) niemal połowę pociągów obecnie kursujących. Nie otrzymali atoli pozwolenia władzy koalicyjnej i skończyło się na wycofaniu kilku pociągów pospie-

sznych. Prócz materiału kolejowego, pocztowego itp., własności obecnie rządu polskiego, Niemcy starają się również wywieźć zapasy towarów ze sklepów, chcąc przez to wywołać w kraju po ustąpieniu swem jeszcze większą drożyznę. Dziś np. ceny konfekcji męskiej i damskiej, a także niektórych artykułów żywnościowych, są bez porównania niższe niż w Polsce. Ubranie gotowe kosztuje od 600—1000 mk. niem. (tj. 9—15 tys. mkp.) pańto około 1000 mk. n. (15.000 mkp.), płaszcz damski od 200—7000 mk. n. (3—100 tys. mkp.), buciki od 200—400 mk. n. (3—5 tys. mkp.) itd. Z pośród produktów żywnościowych za 1 kg. cukru płaci się od 12—14 mk. n. (180—200 mkp.), firr spirytusu denaturowanego 10 mk. n. (150 mkp.). Zwłaszcza te dwa ostatnie artykuły stały się kopalniami złota dla przemysłowców, którzy je masowo wywożą do Polski. Co do wyrobów fabrycznych, których nie produkują się w Polsce, jak maszyn wszelkiego rodzaju, przyrządów i przyborów lekarskich, chemikaliów itp., to te z natury rzeczy są bez porównania tańsze, gdyż Polska zmuszona jest sprowadzać je z zagranicy. Natomiast nabiał, mięso, mąka i inne artykuły żywnościowe pierwszej potrzeby są bez porównania droższe na Górnym Śląsku niż w Polsce. Ci, którzy oddawna mieszkają w Katowicach u osób prywatnych płacą za pokój z całkowitem utrzymaniem 800—1200 mk. n. (tj. 12—18 tys. mkp.). Niestety, przywilejami takimi cieszą się prawie wyłącznie Niemcy, natomiast Polacy, przybywający do Katowic, są bardzo zadowoleni, gdy po skończonych trudach uda się uzyskać pomieszczenie w hotelu, gdzie za skromny pokój na jedną osobę płaci się 60—70 mk. n. dziennie (900—1050 mkp.), za podwójny zaś około 100 mk. n. (1500 mkp.). W dodatku są narażeni na różne szykany ze strony gospodarza, który, o ile tylko trafi się jakiś Niemiec lub żyd, wypowiedział mieszkanie. Wogóle stosunki pod tym względem są wprost skandaliczne i dlatego też sprawa ta przez nasze władze natychmiast uregulowana być powinna. Władze międzysojusznicze są zupełnie bezradne wobec tego stanu rzeczy, gdyż należy to do kompetencji władz niemieckich.

W niektórych powiatach rozpoczęto prace około ustalenia granicy i wbijanie słupów; przygotowania na przyjęcie wojsk polskich czynią się od długiego czasu. Miejmy nadzieję, że ludność Górnego Śląska nie będzie narażona na nowe zawody i próby cierpliwości, podobne do dotychczasowych, któremi były: ciągłe odwiekanie plebiscytu, rozstrzygnięcia itd. A. R. S.

Angielskie poglądy na sytuację europejską.

Cannes. (PAT.) Memorjał wręczony Briandowi przez L. Georgea wywodzi między innymi: Rząd angielski gorąco sobie życzy, aby konferencja w Cannes doprowadziła do konkretnego rezultatu, aby konferencja w Cannes jasno dała wyraz temu, że państwo Wielkobrytyjskie i Francja w czasie pokoju tak samo są połączone, jak były połączone w czasie wojny. Francja podejmuje wysiłki, aby odbudować zniszczone swe obszary i musi na ten cel przeznaczyć znaczne kwoty, które w budżecie jej powodują wielki deficyt. Sumy te mogą i muszą być zopłacone przez Niemcy. Francja w ciągu 120 lat była czterzy razy obsadzana przez nieprzyjaciół. Mimo zmniejszenia się stanu zaludnienia w Niemczech wskutek wojny i wskutek warunków pokojowych, zawsze jeszcze ludność Francji mniejszą jest od ludności Niemiec o 20 milionów. Poza tem Niemcy w swoich obywatelach, którzy powrócili z wojny mają armię złożoną z 5 milionów ludzi wyćwiczonych w rzemiośle wojennem. We W. Brytanji istnieją poważne przyczyny zaniepokojenia i niezadowolenia. Wielka Brytanja jest

krajem, którego życie związane jest z handlem i zawisła od handlu. Anglja jest tak samo zainteresowaną w odbudowie handlu jak Francja. Jednakże Francja jest w położeniu korzystniejszym od każdego z innych krajów europejskich, czego dowodem jest znaczenie, jakie ma dla niej ludność rolnicza. Ale także i kraje europejskie cierpią wskutek niedawnej wojny. We Włoszech i Belgji panuje bezrobocie, Włochy zawisłe są w bardzo znacznej mierze od handlu, a nadto muszą teraz dostarczyć pracy większej ilości ludzi, aniżeli przed wojną. Belgja jest krajem, który importuje swoje środki żywności. Europie środkowej i południowej upadek życia gospodarczego i zamieszanie w normalnem życiu ekonomicznem, jeszcze bardziej daje się we znaki, miliony ludzi cierpią tam niedostatek. Wobec powyższego ludy Europy muszą spróbować środka leczniczego przeciwko obecnemu stanowi, a nadto przeciwko stanowi w Rosji. Z tych powodów z dalszego trwania takiego stanu rzeczy musiałaby poważnie ucierpieć cywilizacja.

L. GEORGE O UKŁADZIE FRANCUSKO-ANGIELSKIM.

Londyn. (AW.) L. George oświadczył w Cannes, że bezpieczeństwo Anglii jest jaknajściślej związane z bezpieczeństwem Francji. Układ mający na celu gwarancję bezpieczeństwa będzie o-

bejmował przedewszystkiem 2 państwa: Francję i Anglię. Do układu tego dopuszczone będą i inne państwa, więc w pierwszym rzędzie Belgja i Włochy.

Wybory wileńskie.

WYNIK WYBORÓW W WILNIE.

Wilno. (PAT). Generalny komisariat wyborczy ogłasza następujący komunikat oficjalny o rezultatach wyborów w mieście Wilnie. Ustalone przez okręgowe komisje wyborcze wyniki wyborów do Sejmu wileńskiego w dniu 8. stycznia br. w 9-tym okręgu wyborczym, obejmującym miasto Wilno są następujące:

Oddano głosów 43.439, co stanowi udział w głosowaniu 54 proc. uprawnionych wyborców. Poszczególne listy otrzymały: Lista nr. 1) Związek dzierżawc. majątków m. Wilna 0, 2) Bezpart. narod. polsk. kom. wyb. 0, 3) Polsk. centr. kom. wyb. 15, 4) Polsk. Związku lud. „Odrodzenie” 0, 5) Pol. partji socjalistycznej Litwy i Białorusi 2, 6) Pol. dem. kom. wyb. 1. Razem 18.

WYNIKI WYBORÓW W POSZCZEGÓLNYCH OKRĘGACH.

Wilno. (PAT.) Generalny komisariat wyborczy komunikuje: Ustalone przez okręgową komisję wyborczą wyniki wyborów do Sejmu wileńskiego w dniu 8. stycznia 1922 w poszczególnych okręgach są następujące: W okręgu 4 obejmującym powiat oszmiański oddano głosów 30.310, co stanowi 77 proc. uprawnionych wyborców. Poszczególne listy otrzymały mandatów: lista nr. 1 polskiego centralnego komitetu wyborczego 2 mandaty, lista nr. 2 polskiego związku „Odrodzenie” na Litwę i Białoruś 0, lista nr. 3 polskiego Stronnictwa ludowego 1, lista nr. 4 polskiego Stronnictwa ludowego ziemi wileńskiej 1, lista nr. 5 Rady ludowej ziemi wileńskiej 7, lista nr. 6 Związku krajowego 0, lista nr. 7 komitetu bezpartyjnego 0, razem 11 mandatów.

W okręgu 10 obejmującym wschodnią część powiatu lidzkiego oddano głosów 28.650, co stanowi 62,6 proc. uprawnionych wyborców. Poszczególne listy otrzymały: lista nr. 1 Polskiego centralnego komitetu wyborczego 9 mandatów, lista nr. 2 Polskiego stronnictwa ludowego ziemi wileńskiej 0, lista nr. 3 grupy boronowskiej 0,

lista nr. 6 Polskiego Związku ludowego „Odrodzenie” i Polskiego bloku demokratycznego 3, razem 12 mandatów.

W okręgu 2 wasyliżskim, obejmującym zachodnią część powiatu lidzkiego oddano głosów 28.417, co stanowi 63,5 proc. uprawnionych wyborców. Poszczególne listy otrzymały mandaty: lista nr. 1 Polskiego centralnego komitetu wyborczego 7, lista nr. 7 bloku demokratycznego 6. Listy nr. 2, 3, 4 i 5 różnych gmin nie otrzymały żadnego mandatu, razem 13 mandatów.

W okręgu 5, obejmującym powiat trocki oddano głosów 11.265, co stanowi 64 proc. uprawnionych do wyborów. Listy różnych gmin oraz listy polskiego Związku ludowego „Odrodzenie” i Polskiego stronnictwa ludowego ziemi wileńskiej nie otrzymały żadnego mandatu. Lista Polskiego centralnego komitetu wyborczego 2 mandaty, lista Rady ludowej ziemi wileńskiej 3, lista Polskiego stronnictwa ludowego 1, lista gminy landwerowskiej 6, razem mandatów 12.

W okręgu 7, obejmującym północną część powiatu wileńskiego oddano głosów 23.250, co stanowi 76,6 proc. uprawnionych do głosowania. Poszczególne listy otrzymały: lista nr. 1 Polskiego Związku ludowego „Odrodzenie” 0, lista nr. 2 Polskiego stronnictwa ludowego ziemi wileńskiej 1, lista nr. 3 Polskiego demokratycznego komitetu wyborczego 0, lista nr. 4 Polskiego centralnego komitetu wyborczego 2, lista nr. 5 Naczelnej Rady ludowej ziemi wileńskiej 5, lista nr. 6 Polskiej partji socjalistycznej Litwy i Białorusi 0, razem mandatów 8.

ROZDZIAŁ SIŁ PARTYJNYCH.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) Według ostatnich informacji nadeszłych do Warszawy rezultat wyborów na Wileńszczyźnie jest następujący: Centr. Kom. wyb. — 40 posłów, Rady ludowe — 32, P. S. L. — 14 posłów, „Odrodzenie” — 9, demokraci — 5, P. P. S. — 2. Brak wiadomości o do 4 mandatów.

Prezydium PSL. wyjeżdża do Wilna.

Warszawa. (PAT). Jak donosi „Kurier Warszawski”, prezydium klubu PSL. z p. Witosem na czele wyjeżdża zaraz po zwolnieniu sejmu do Wil-

na celem ustalenia wspólnie z tamtejszymi posłami stronnictwa zasadniczej linii postępowania w sprawie przyłączenia Wileńszczyzny do Polski.

Podpisanie umowy handlowej z Francją.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) Dowiadujemy się, że w tych dniach w ministerstwie kolei żelaznych będzie podpisana umowa z Francją, na podstawie

której Polska otrzyma 15.000 wagonów towarowych. Warunki tej umowy mają być dla Polski podobno bardzo korzystne.

Z komisji sejmowych.

Warszawa. (PAT.) Komisja konstytucyjna obradowała przy udziale przedstawicieli Rady ministrów, ministerstwa sprawiedliwości, skarbu i spraw wojskowych.

P. Bagiński zaproponował, aby wobec przebiegającej się choroby p. Bizka referenta ustawy o ordynacji wyborczej wybrano tymczasowego referenta tego projektu, co przyczyniłoby się do szybszego ukończenia prac komisji. P. Halban referował projekt ustawy o zakresie działania władz naczelnych. Omawiano kompetencje ministerstwa spraw wojskowych, przyczem zastrzeżono sobie porozumienie z ministerstwem spraw wewnętrznych w pewnych sprawach jak np. mobilizacja itp. oraz z ministerstwem zdrowia publicznego w dziedzinie stosunków sanitarnych.

Połączone komisje prawnicza i aprowizacyjna rozpatrywały sprawę zmiany ustawy o lichwie wojennej. P. Grzedziński zaproponował przesłać do porządku dziennego nad projektem ustawy i wezwanie rządu do wniesienia projektu innego lub zniesienia ustawy o lichwie wojennej z dnia 2. lipca 1920. Przedstawiciel Rady ministrów prosił

o odroczenie dyskusji nad tą sprawą do czasu zajęcia w tej sprawie stanowiska przez rząd.

PIĄTKOWY PROGRAM PRAC SEJMU.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) Na jutrzejszym posiedzeniu sejmowym odbędzie się pierwsze czytanie ustawy o ratyfikacji konwencji handlowej z Rumunją, pierwsze czytanie ustawy o dalszej emisji biletów PKKP.; pierwsze czytanie ustawy o kredycie skarbu państwa w PKKP.

Na żądanie ministra spraw zagr. jutro w piątek odbędzie się posiedzenie komisji dla spraw zagr., na którym omawiane będą wybory wileńskie.

Z RADY MINISTRÓW.

Warszawa. (PAT.) Rada ministrów na posiedzeniu odbytem dnia 12 bm. wysłuchiwała sprawozdania ministra spraw zagr. o sytuacji w jakiej obecnie znajduje się sprawa wileńska na terenie międzynarodowym, przeprowadziła dyskusję nad sprawozdaniem kierownika ministerstwa handlu i przemysłu w sprawie stosunków handlowych z państwami ościennymi, uchwaliła projekt noweli do statutu dyscyplinarnego dla adwokatów i kan-

dydatów adwokackich w b. dzielnicy austriackiej, wreszcie przyjęła projekt ustawy w przedmiocie obowiązków i praw chorążych wojsk polskich.

Sprawy górnośląskie.

SPRAWY GÓRNOŚLĄSKIE NA LEDZE NAR.

Genewa. (AW.). Na pierwszym posiedzeniu rady Ligi Narodów wysłuchano sprawozdania poszczególnych sekretarzy. Sekretarz gen. Drumont zdał sprawę z przebiegu rokowań polsko-niemieckich, stwierdzając, że dotychczasowe bezpośrednie rokowania polsko-niemieckie wydały rezultaty zadawalające.

KOMUNISCI NIFMIECCY CHCĄ WYWOŁAĆ ROZRUCHY NA G. ŚLĄSKU.

Katowice. (PAT.) Dzisiejszy dziennik „Polak” zwraca uwagę na nowe machinacje Niemców na G. Śląsku, a przedewszystkiem komunistów niemieckich, którzy zamierzają wywołać zaburzenia na G. Śląsku.

NOWY SKŁAD RADY MIEJSKIEJ W GDAŃSKU.

Gdańsk. (AW.). Na wtorkowym posiedzeniu Rady miejskiej m. Gdańska dokonano wyborów pierwszego przewodniczącego rady miejskiej i jego zastępcy. Przewodniczącym obrano radcę Kerutha, pierwszym jego zastępcą nacjonalistę niemieckiego Brunnsena, drugim członka niem. partji ludowej Castella, Z Polaków zaś radcę Milewskiego. Radca Keruth, długoletni przewodniczący t. zw. niemieckiej partji gospodarczej cieszy się szacunkiem i zaufaniem wszystkich stronnictw. Znany ze swej życzliwości względem Polaków występował swego czasu gorąco — jako poseł do sejmu pruskiego — przeciw ustawie o wywłaszczeniu obywateli polskich.

CZEŚCI ZANIEPOKOJENI.

Praga. (AW.). We wtorek 10 bm. w komisji zagranicznej sejmu czeskiego Niemcy przypuścili ostre atak z powodu umowy czesko-austriackiej, krytykując tajność tego traktatu. Benesz w odpowiedzi odparł zarzut tajności. Poseł Myśliwiec podkreślił konieczność utrzymania dobrych stosunków z Rosją oraz przedewszystkiem z Polską. P. Kramarz w interpelacji w sprawie Jaworzyny wskazał na niepokojące wiadomości o podróży premiera Ponikowskiego do Zakopanego, Spiszu i Orawy i przyjmowaniu przezeń miejscowych delegacji. P. Benesz oświadczył, że nie widzi w tem nic niepokojącego, wszak Czechom wolno tak samo badać nastrój hrabności. Zgodnie z umową polsko-czeską utworzona zostanie komisja jaworzynska, która wedle jego zdania (Benesza) ureguluje sprawę zgodnie ze słusznymi interesami obu państw.

BOLSZEWICY OBIECUJĄ SIĘ POPRAWIĆ.

Moskwa. (AW.). Od dłuższego czasu toczyły się rokowania o odroczenie terminu składania deklaracji osób zainteresowanych sprawą reewakuacji mienia w związku z opóźnieniem prac komisji reewakacyjnej. Opóźnienie nastąpiło z winy władz sowieckich. Ostatnio prezes delegacji polskiej Olszewski konferował z bawłącym w Moskwie poselem sowieckim Karachanem. Wynikiem tych rokowań było otrzymanie tego dnia pismo Cziczierina, w którym zapewniono o nieodwołalnej decyzji rządu sowieckiego doprowadzenia spraw reewakacyjnych do pomyślnego końca w duchu jaknajbardziej przyjaznym dla uwrażliwionych żądań polskich.

Z konferencji w Cannes.

DOTYCHCZASOWE WYNIKI KONFERENCJI W CANNES.

Rzym. (PAT.) „Popolo Romano” stwierdza, że dotychczasowy wynik prac konferencji w Cannes jest jeszcze niewyraźny. Zdaniem dziennika, powzięto dotąd tylko jedną decyzję o znaczeniu pierwszorzędnym, to jest decyzję zaproszenia rządu sowieckiego do wzięcia udziału w konferencji genewskiej. Powrót Rosji na arenę ekonomiczną Europy stanowi ważny krok w kierunku rewizji zawartych traktatów. Jest to dziwne — pisze dalej dziennik — że w Cannes nie

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dzisiaj: kat. Hilarego bisk.; gr. kat. Melchaji. Jutro: kat. Feliksa z Noli; gr. kat. Hnwar 1922. — Wschód słońca 7:18, zachód 3:47.

Repertuar Teatru Wielkiego.

Początek przedstawień o g. 7:30 wiecz.
W piątek „Tannhäuser“, opera.
W sobotę: pop. o g. 5 „Dziady“ — wieczór „Kobieta która zabiła“, sztuka.
W niedzielę o g. 3:30 „Betleem polskie“ — wieczór „Hieroglify“.
W poniedziałek „Tannhäuser“.

Mały teatr miejski (ul. Gródecka 2 b).

W piątek „Niebieski Ise“.
W sobotę „Nina“.
W niedzielę: pop. o g. 3:30 „Małżeństwo Lolic“ — wiecz. „Moralność p. Dulskiej“.
W poniedziałek „Nora“, sztuka (wznawienie).

Repertuar Teatru Nowości.

W piątek „Dookoła miłości“, operetka.
W sobotę „Ostatni walc“.
W niedzielę: popoł. „Ostatni walc“ — wieczór „Hiszpański słowik“.
W poniedziałek „Dookoła miłości“.

Repertuar Teatru III-art. „SIA“ ul. Ossolińskich 10.

Program od 2. stycznia 1922. 1) Część koncertowa. 2) Prof. Bałenski z partnerką. 3) Szopka: rewja aktualna.

Repertuar Szkoły lwowskiej.

1) Dział koncertowy. 2) Gdzie spodał, farsa w 1 akcie. 3) Syn na oczekaniu, operetka w 1 akcie. 4) ? balet w 1 akcie.

We Lwowie.

— **Kolędy** układu Maszyńskiego odśpiewa Tow. śpiew. „Bard“ w kościele katedralnym w niedzielę 15 bm. o g. 12 w poł.

— **Z uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie.** Na pomoc dla polskiej młodzieży akademickiej złożyli w dalszym ciągu na ręce rektora Wszechnicy Jana Kasprowicza pp.: Ludwik Gerstman, właściciel księgarni w Drohobyczu 10000 mp., M. Walichiewicz, siodlarz we Lwowie 10.000 mp., Ignacy Dembicki, notariusz w Rzeszowie 9.000 mp. i Czytelnia kolejowa w Stryju 12.846 mp.

— **Mianowania.** Kapitan Stanisław Maczek, znany chlubnie z czasów walk o oswobodzenie wschodniej Małopolski i wojny polsko-bolszewickiej mianowany został „za zasługi bojowe i organizacyjne“, majorem.

Oprócz tego wśród 550 awansów oficerów frontowych znajdujemy następujące:

Płk. Weiss Henryk, dow. 40 pp. pułkownikami; kapitanowie: Michał Bacewicz, Hoffmann Juliusz, Szyłko Stanisław, Zongołowicz Eugeniusz, Romański Wilibrand — majorami; Porucznicy: Dekański Tadeusz, Jarocki Józef, Paczowski Ludwik, Moczarski Witold — kapitanami; Podporucznicy: Karpiński Tadeusz, Romański Michał, Kruszyński Stanisław — porucznikami.

Oprócz wymienionych zostali jeszcze mianowani: Major Abraham Roman — podpułkownikiem, major Korczak Eugeniusz — podpułkownikiem; por. Sterba Felician — kapitanem.

Nominacje powyższe okazały się w „Dzienniku Personalnym“ prawdopodobnie z końcem stycznia.

— **„Gwiazdka“** odbyła się w gimnazjum X. im. Sienkiewicza dla tych uczniów, którzy w domu bożego drzewka, ani aniołka nie widują. Po odegraniu „Jasełek“ i podzieleniu się opłatkiem przy płonących choinkach, rozdzielono podarunki 50 uczniom; nastąpiła zabawa w nastroju wesołym i serdecznym. Podnieść z uznaniem należy nadzwyczajną ofiarność uczniów i ich rodziców; zebrano prócz mnóstwa odzieży, bielizny, obuwia i książek 67 tysięcy marek i taką ilość ciast i wiktuałów, że 200 uczestników „Gwiazdki“ nie mogło dać rady bufetowi. Serdeczne słowa uznania, jakie padły z ust jednego z ojców obecnych na sali były wyrazem uczuć rodziców na widok radości swych dzieci.

— **Wiec pracowników kolejowych** po czterogodzinnej dyskusji uchwalił rezolucję: 1) Protestującą przeciw umundurowaniu kosztem pracowników kolejowych, tj. płaceniu za mundur 50 proc. należytości. 2) Żądają obniżenia ceny węgla przyręczonej przez ministerstwo kolei żelaznych i regularnego dostarczania i wydawania deputatów. 3) Protestującą przeciw dalszym redukcjom sił żeńskich, oraz żądającą w razie ponownego donuszczenia ich do służby, przyjęcia w pierwszym rzędzie zwolnionych ze służby. 4) Żądającą załatwienia wszystkich zaległych spraw w zarzą-

dzie kolejowym, jak rekwalfikacji, słusznego przeszeregowania, indywidualnych mianowań pracowników kolej, statusem II, b. i III. i przyspieszenia sprawy przeszeregowania czterech kategoriej podurzędniczych. 5) Protestującą przeciw zamachowi i ograniczeniu przez rząd przyznanych atrybutów związku, jak zwolnienia służbowego i odebrania kart służbowych delegatom związków.

— **Z żałobnej karty.** Wiktorja Pelczarska zmarła we Lwowie w 78 roku życia, okrywając żałobą rodziny synów Henryka, Władysława i Franciszka.

— **Węgiel dla akademików.** Rada zarządów górniczych w Dąbrowie ofiarowała lwowskiej młodzieży akademickiej 3 wagony węgla, a to 1 wagon dla uniwers. Bratniej pomocy, a 2 wagony dla wzaj. pomocy medyków i domu akadem. im. Mickiewicza.

— **Z teatru komunikacja** nam: „Nora“ Ibsena wznowiona zostanie w Teatrze Małym. Główne role grają pp. Lacka-Pawłowska Wieland, Rybicka, Rygier, Tański i Szkulski. Reżyseruje p. Okornicki. — „Kobieta, która zabiła“, głośna sztuka Gatriksa wraca na afisz naszego Teatru Wielkiego w sobotę 14 bm. i grana będzie w tyj samej oo dawniej obsadzie. Sprzedaż biletów już się rozpoczęła. — „Tannhäuser“ Wagnera powtórzony będzie w piątek i poniedziałek. Bilety nabywać należy wcześniej, gdyż widownia przeważnie jest przepełniona. — W przyszłym tygodniu odbędzie się gościnne występy K. Kaczmar artysty oper wileńskich i śpiewaczki Stanisławy Korwin-Szymanowskiej, którą udao się Dyrekcji zaangażować na kilka występów.

— **Odpoczynek niedzielny** — jak nam donoszą — ignorowany jest przez dość znaczną liczbę fryzjerów i golarzy na szkole ich kolegów zawodowych. Dzięki niewykonywaniu należytej kontroli ze strony przełożenia korporacji wielu golarzy i fryzjerów, mających sklepy z podwójnym wchodem, przyjmuje klientów także w niedzielę i pobiera za to łamanie odpoczynku podwójną opłatę. Takich nadużyć dopuszczają się fryzjerzy i golarze na peryferji miasta (Pańska, Zielona, Gródecka, Żółkiewska), a niemniej także w śródmieściu, jak np. w ulicy Boimów. Korporacja i władze odnośnie ukrócić powinny te nadużycia i w ten sposób przyczynić się do respektowania ustawy o odpoczynku niedzielnym i do zapobiegania konkurencji nieuczciwej. W kilku sporadycznych wypadkach ukarano przekraczających ustawę o odpoczynku niedzielnym grzywną od 20 do 50 marek. Jest to dla nich tylko zachęta, gdyż zarabiając parę tysięcy marek bardzo chętnie zapłacą taką grzywnę.

— **Usiłowane samobójstwo w hotelu.** W hotelu Krakowskim usiłował otruć się rozczyłem morfiny p. N. J., l. 57. Dr. Selzer przepłukał pacjentowi śmiereci żołądek i pozostawił rozmyślaniom o dziwnej miłości bliźniego. W czasach ostatnich dość chętnie odwiedzają pokoje hotelowe kandydaci na samobójców. Ostatni wypadek śmiereci był w hotelu Europejskim.

— **Ogień w kufrze.** W hoteliku pod „Trzema koronami“ przy ul. Trybunalskiej l. 10 zapalił się kufier z bielizną, oddany w przechowanie Pelagii Sakównej przez uchodźcę z Rosji. Pożar wybuchł w dzień, w przeciwnym wypadku spłonęłaby cała buda.

— **Napad bandycki.** Pod groźbą użycia rewolweru zrabował jakiś złodziej gazeciarcę Katarzynę Tormaser o godz. 6 rano w ogrodzie pojezuickim 2,500 mp., poczem śpiesznie oddał się w kierunku ul. Kazimierzowskiej.

— **Sprzedaż fałszywych brylantów.** Wczoraj przedpoł. kupił na ul. Kollataja Samson Queller od uchodźcy z Rosji nieznanego nazwiska 10 brylantów za 350.000 mp. Onegdaj zaś podobny kupiec Mozes Tempel nabył od tego samego uchodźcy na ul. Boimów 2 brylanty za cenę pół miliona marek. Przy bardziej skrupulatnem badaniu zakupionych kamieni, przekonali się obaj że brylanty są najwycyńniejszym t. zw. szkłem czeskiem, nieudolnie odtwarzającym grę promieni światła, nie mówiąc już o twardości. Obaj zgłosili okazyjne kupna na policji, która już robi swoje.

— **Kradzieże.** Z ubikacji piwnicznych przy ul. Pełtewnej l. 13 skradziono rzeczy, wartość 56.000 mp. na szkodę Racheli Bobner. — W

obraduje się obecnie na temat zdolności Niemiec do zapiacenia 500 milionów, podczas gdy ci sami rzeczoznawcy, zebrani w Londynie w miesiącu maju r. ub. uważali Niemcy za zdolne do zapłaty 6 miliardów.

POROZUMIENIE JUŻ NASTAPIŁO.

Poidhu. (PAT.) Wczorajsze rokowania w Cannes doprowadziły do definitywnego porozumienia w sprawie zawarcia traktatu angielsko-francuskiego. Formalnego zawarcia umowy należy oczekiwać w czasie najbliższym.

PROGRAM KONFERENCJI W GENUI.

Cannes. (PAT.) Rada najwyższa ustaliła program konferencji w Genui, wedle którego to programu konferencja rozpatrzyć ma przedewszystkiem środki praktyczne, jakie się okażą konieczne dla zapewnienia wzajemnej ufności narodów, bez której handel międzynarodowy nie będzie mógł wejść na właściwe tory. Konferencja dążąc do tego celu dbać będzie przy tem o to, aby w niczem nie naruszać postanowień traktatów. Konferencja zajmie się dalej zbadaniem sytuacji finansowej szeregu krajów, kwestją siły nabywczej pieniądza tych krajów, sprawą gwałtownej fluktuacji walut i starać się będzie zbadać, jaki wpływ na te zagadnienia wywierają banki centralne i emisyjne. Pozatem konferencja rozpatrywać będzie warunki, na jakich można będzie w sposób jak najwydatniejszy uzyskać kredyt publiczny i prywatny na cele odbudowy. Program konferencji przewiduje nadto rozpatrzenie kwestji udoskonalenia i rozwoju środków transportowych.

Wiadomości telegraficzne.

Polsce trzeba 500 km linii kolejowych. Warszawa. Pisma donoszą, że władze zajęte są opracowywaniem memorjału dla handlowych i przemysłowych instytucji amerykańskich. Memorjał ma na celu zainteresowanie Ameryki naszymi kolejami, które wymagają poważnej renowacji. W Polsce trzeba zbudować około 500 km. nowych linii kolejowych. (AW.)

Poetka bułgarska w Warszawie. Przybyła do Warszawy znakomita poetka bułgarska Dora Gabe-Tenew, żona profesora literatury polskiej na uniwersytecie w Sofji. Pani Tenew znana jest również jako najlepsza tłumaczka poezji polskiej na język bułgarski. (PAT.)

Przyjazd Przybyszewskiego do Wilna. Z powodu oczekiwanego przybycia Przybyszewskiego do Wilna tamtejszy Związek prasy polskiej przygotowuje uroczyste spotkanie i obchód w teatrze polskim. (AW.)

Trzeci uniwersytet słowiański w Pradze. „Tribuna“ dowiaduje się, że w Pradze utworzony będzie wkrótce wolny uniwersytet rosyjski. Obok czeskiego i ukraińskiego będzie to 3 uniwersytet słowiański w Pradze. (AW.)

Duma rosyjska przeciw układowi z bolszewikami. Paryż. Zgromadzenie członków b. konstytuancy rosyjskiej zebranych w Paryżu ogłosiło odezwe protestującą przeciw każdej umowie ekonomicznej, jakaby państwa zachodnie zawarły z rządem sowieckim. (AW.)

Ewakuacja Irlandji. Londyn. Gabinet londyński uchwalił niezwłocznie ewakuację Irlandji z wojsk angielskich. (AW.)

NOWE TRZESIENIE ZIEMI NA SYCYLJI.

Rzym. (PAT.) Jak donoszą ze Sycylji — miejscowość San Fratello pod Mesyną uległa strasznej katastrofie trzęsienia ziemi. Spustoszenia wywołane katastrofą są nie do opisania: 5000 mieszkańców zostało zupełnie bez dachu nad głową, wszystkie bez wyjątku zabudowania runęły w szczeliny, jakie się potworzyły w momencie katastrofy. Zniszczone zostały między innymi katedra oraz 6 innych kościołów.

Dzięki szybkiej pomocy oddziałów wojskowych w czasie katastrofy bardzo niewiele osób postradało życie. Cała okolica przedstawia obraz wstrzasający. Rząd przeznaczył 140 milionów lirów na potrzeby niesienia pierwszej pomocy. Buduje się baraki dla bezdomnej ludności oraz przesyła transporty środków żywności. Rząd wysłał również na pomoc oddziały wojsk technicznych.

wiarni Burgera przy ul. Legionów 1. 5 skradziono służącej Marji Penkała garderobę, wartości 35.000 mp. — Z podwórza przy ul. Marcina 1. 17 skradziono na szkodę Władysława Szoresa rzeczy wartości 30.000 mp.

— **Aresztowany.** Na przystanku tramwajowym „pl. Goluchowskich“ aresztował wyw. Mullik złodzieja kieszonkowego Chaskla Lubelskiego.

Z całej Polski.

— **Japończycy w Krakowie.** 11. bm. przybyli do Krakowa z Berlina Japończycy: atache wojskowy pulk. Kasui, atache morski pulk. Araki, książę Tataro-Akakosi, pulk. Jonay i major Kawamura.

— **Zniszczenie rafinerji.** Z Drohobycza donoszą, że rafinerja, należąca do internat. Petroleum-Union w Jedliczu koło Krosna znacznie uszkodzona została skutkiem wybuchu kotłów destylacyjnych. Przyczyną wybuchu było to, że przed dokonaniem naprawy nie oczyszczono kotłów z ropy. Z powodu wybuchu zginęło 3 robotników, a 8 ciężko okaleczonych. Szkody miljonowe.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **Oplatek harcerski.** W niedzielę dnia 15 bm. o godz. 18 odbędzie się w sali Czytelni akademickiej, ul. Łozińskiego 7, wspólny oplatek harcerskiego grona instruktorskiego i Koła starszych harcerzy.

— **Niedzielny podwieczorek z tańcami,** urządzany przez Kasyno i Koło liter.-artyst., powiedzie się niezawodnie doskonale. Wybierają się nań wszystkie podłotki lwowskie. Orkiestra braci Osadów. Bufet po cenach umiarkowanych. — Karty wstępu dla członków i ich rodzin po 200 mk. od osoby, dla wprowadzonych gości po 500 mk. — Początek zabawy z uderzeniem godz. 6 wiecz. — W dniu 11. lutego kostiumówka.

— **Z Tow. prawniczego.** W sobotę 14 bm. o g. 6:30 w lokalu komisji kodyf. (stary uniwersytet, II. p.) odbędzie się odczyt p. dr. R. Trzeciaka pt. „Projekt nowej ustawy przemysłowej”.

— **Zebranie dyskusyjne na temat ustawy o opłatach stemplowych od rachunków i kwitów** odbędzie się z inicjatywy polskiego Towarzystwa ekonomicznego w piątek 13. bm. o godz. 6 wieczorem w sali Izby handlowej i przemysłowej. Dyskusję zagai p. dyr. Józef Münz. Wstęp wolny dla członków Towarzystwa i wprowadzonych gości.

— (inszy) „**Bagatela**” oparła swój obecny, bardzo dobrany repertuar, głównie na świetnym ternie Kirsanowa—Fortunato—Wolski. przy melodyjnych wibracjach balalaiki i tańczy znana para rosyjskie tańce ludowe, silne w ekspresji, dający obraz pełny w ruchu i w barwie, wedle tradycji artystycznego baletu. Drugie „cło” to śpiewna i zabawna operetka „Syn na oczekaniu”, czysty wytwór lekkiej muzyki, która wymurzyła się z „modrego Dumaju”. Duety Wilkowskiej z Urbańskim i Rentgenem okłaskiwano przy otwartej widowni. Oczywiście nie brak w tym programie i numerów solowych i farsowego „sketchu”.

W sobotę o godz. 11 w nocy odbędzie się w „Bagateli” wielka reduta artystyczna.

Ślub p. Heleny z Bojańskich Grabowskiej z p. Witoldem Jesipowiczem odbył się w Krakowie 8. stycznia w kościele Ewangelickim 7797

Donoszą nam, że tradycyjny „Bal Dublański” odbędzie się 9. lutego 1922 w salach Kasyna miejskiego. 7806

ZAPISKI.

Owidjusz: Sztuka kochania. Przekład Juliana Ejsmonda, Warszawa 1922, Towarzystwo wydawnicze „Ignis”. Przekład Ejsmonda „*Artis amatoriae*” żywo przypomina — *mutatis mutandis* — mistyfikację, jaką popełnił swego czasu Pierre Lony. pisząc „*Pieśni Bilitis*”. Figiel, splatany filologom. Wesołe wierszyki, nic z antykiem nie mające wspólnego, są, w najlepszym razie, wiekle fantazyjna parafraza — a ściślej warjacja — na temat Owidjuszowy. Tonem i barwą wiersza przypominają te skoczne zwrotki bajki Lemaitre — zatracając nawet o Boya, jak świadczy poniższa strofa:

„Gdy się o miłości baje
na myśli muszą przyjść nam Baję

Tam wre życie namiętności
na słonecznej plaży modnej.
Tam na cnotę dziewic dybie
Rzymski „Esikus pogodny”.

Wobec tak zdecydowanej „współczesności” wierszy Ejsmonda, skwapliwie, a nawet z pewnym zażenowaniem odrzucić trzeba wszelkie zarzuty co do zbagatelizowania tyle ciekawego i obyczajowego i charakteru poematu — jako conajmniej „deplaces”. Jestto bowiem przekład dla Warszawki.

Pierwszy numer „Przeglądu Strzeleckiego okręgu lwowskiego” pojawił się w tych dniach. Na ożywioną i bogatą treść numeru składają się artykuły: Do czytelników; W. Sieroszewski: Żołnierz-obywatel; B. Wysłouch — O rozwój zdolności obronnej narodu; St. Rossowski — Herb Lwowa; Dział sprawozdawczy. Redaktorem pisma jest prezes okręgu lwowskiego Związku strzeleckiego prof. dr. K. Bartel.

Z Rady miejskiej.

Porządek dzienny wczorajszego posiedzenia obejmujący zaledwo 11 punktów, przedłużyły interpelacje i wnioski nagłe, które wnoszono wśród głośniejszych rozmowy radców miejskich w sali posiedzeń.

Dr. Wereszczyński w imieniu komisji matki wniosł, aby mandat radziecki p. Jana Tkacza, który wyjechał na stałe do Poznania, uważać za wygasły, a w miejsce jego kooptować do klubu miszczańskiego p. Władysława Sołtysa, przełożonego korporacji krawieckiej.

R. Kwiatkowski interpelował w sprawie zepsutych kaloryferów w szkole im Sienkiewicza skutkiem czego panuje tam dotkliwie zimno, utrudniające naukę.

Prez. Neumanu obiecał zbadać i usunąć tę dolegliwość szkolną.

Przyjęto następnie nagły wniosek r. Bolesł. Lewickiego wzywający rząd do jak najrychlejszego założenia we Lwowie pocztowej Kasy oszczędności.

R. Hingler w obszernych wywodach przedstawił konieczność przystąpienia przez rząd do skrócenia linii kolejowej Lwów—Warszawa, Lwów—Luck. W myśl jego wywodów uchwalono polecić delegatowi Rady miejskiej do państwowej rady kolejowej, aby na najbliższym posiedzeniu Rady kolejowej postawił wniosek o polepszenie połączenia kolejowego Lwów—Warszawa i o stworzenie połączenia Lwów—Luck na Stojanów. Polecono też prezydium, aby bacznie czuwało nad przebiegiem tych dwóch spraw, w szczególności w razie powstania konsorcjum dla sfinansowania wybudowania tych dwóch połączeń.

Prez. Neumann zawiadania, że na depeszę Reprezentacji m. Lwowa wysłaną do Wilna z wyrazami jedności narodowej, nadeszła następująca odpowiedź:

„Rada m. Wilna na posiedzeniu w dniu 4. stycznia, po wysłuchaniu telegramu Reprezentacji m. Lwowa, jednomyślnie uchwaliła: wyrazić Reprezentacji najserdeczniejsze podziękowanie za przesłane pozdrowienia i życzenia wcielenia Ziemi Wileńskiej do Polski, Witold Bańkowski, prezydent m. Wilna”.

Z porządku dziennego przyjęto w drugiej uchwale sprawę pożyczki rządowej na remont gazowni miejskiej, poczem r. Pierożyński referował sprawę wprowadzenia opłat za czynności urzędowe. W dyskusji zabierali głos r. dr. Buber, Felcztyn, dr. Rucker, Thulie, Hauswald. Przyjęto w myśl wniosku referenta postanowienie statutu i poprawki r. Thuliego, aby podania wolne od opłaty rządowej, były wolne od opłaty miejskiej, oraz dr. Ruckera, aby w przepisach wykonawczych nie było warunku, że akta nieostemplowane nie będą załatwiane.

R. Bieniecki referował sprawę dzierżawy restauracji na Wysokim Zamku, proponując, aby dzierżawę oddano p. Marji Lewandowskiej od 1. stycznia br. na 3 lata za czynszem rocznym 280 tysięcy marek, co też bez dyskusji uchwalono. — Czynsz dzierżawny w roku ub. wynosił 25.000 mk. rocznie.

R. Włodzimirski przedłożył wnioski w spra-

wie podwyższenia dotacji na prowadzenie laboratorium chemicznego. Podwyższono dotację na wydatki laboratorium z 2.800 koron na 40.000 mk. rocznie. Uchwalono zarazem w myśl wniosku referenta poczynić kroki u rządu, aby miejski zakład do badania żywności otrzymał upoważnienie, dające mu takie prawa, jakie ma państwowy zakład badania żywności.

R. Ohly referował podwyżki pauszaki rakarni miejskiej. Uchwalono przedsiębiorczyń podwyższyć z 1.000 na 2.000 mk. miesięcznie, pomocnikom rakarskim z 150 na 300 mk. dziennie, na utrzymanie konia 600 mk. dziennie, na cele desynfekcyjne 10.000 mk. rocznie i 20.000 mk. rocznie na naprawę wózków.

Podwyżki co do laboratorium miejskiego i rakarni wstawione będą do budżetu na r. 1922.

Sprawę zaopiniowania prośby o koncesję na aptekę referowaną przez r. dr. Piseka usunięto z porządku dziennego, ponieważ zaginęły w tajemniczy sposób protesty aptekarzy przeciw osobie, ubiegającej się o aptekę.

R. Chajes przedstawił sprawozdanie rachunkowe z administracji teatru miejskiego za czas od 1. lipca 1920 do 1 lipca 1921 zamykające się deficytem w kwocie 9.600 mk., zaś r. Schneider wygłosił dłuższy referat o artystycznej działalności teatru miejskiego od r. 1918.

Nad referatami nie rozwinęła się dyskusja, bo z powodu spóźnionej pory prezydent zamknął posiedzenie.

Nadesłane.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów

Naczelnego Urzędniczego Związku Apropizacyjnego

N. U. Z. A. we Lwowie

odbędzie się we Lwowie, w lokalu Kasyna i Koła liter.-art. przy ul. Akademickiej 1. 13 w niedzielę dnia 22. stycznia 1922 o godzinie 10 przed południem.

Na porządku dziennym:

Zmiana statutu.

Zwraca się uwagę PP. Delegatów na postanowienia §§ 17, 21, 23 ust. 3 i 40 statutu i uprasza się o liczny udział.

KRONIKA SPORTOWA.

ZADANIA LOTNICTWA W NAJBLIŻSZEJ PRZYSZŁOŚCI.

II.

Balonów sterowych używa się obecnie częściej do przewożenia większej ilości pasażerów od aeroplanów o wielkich rozmiarach, a to pochodzi szczególnie z powodu czysto psychologicznego, że pasażerowie czują się o wiele bezpieczniej w balonie. Udoskonalenie motorów i systemu regulacyjnego wielkich worów gazowych postąpiło już dziś do tego stopnia, że balony sterowe nie muszą się zupełnie obawiać silnych zmian atmosferycznych, a gdy będzie podostatkiem miejsc do lądowania względnie do zarzucania kotwicy, to wtedy balony będą już absolutnie pewnymi. W przeciwieństwie do tego rozwój typu wielkich samolotów ograniczony jest z powodu niedostatecznej znajomości struktury powierzchni nośnych. Przy wszystkich konstrukcjach powierzchni nośnych zachodzi ten moment, że wraz z ich powiększeniem rośnie ciężar w nieodpowiednim stosunku. Jak długo tej trudności się nie przewyżczy, nie będzie mógł samolot przekroczyć ściśle ograniczonych rozmiarów.

Stosunkowo bardziej pojedynczą jest sprawa rozwoju małych aparatów dla użytku pocztowego i prywatnego. Osiągnięto już szybkość 350 km. na godzinę przy tych maszynach, która jest zupełnie wystarczająca. Przyszły zatem aparat dla użytku prywatnego będzie zupełnie zbliżony do samolotu w tej mierze, że powinien unieść 4-6 osób.

NADESLANE.

KUSIGIELKA

Dramat w 5-ciu aktach słynnej wytwórni rzym. k. j. - Omnipus - w głównej roli wyświela

Linda Pini Kino Chimera.

i wykonywać loty bez lądowania do 1500 km.

W krótkim czasie powinny samoloty stać się środkiem komunikacyjnym, który będzie prawie tak tanim, jak obecnie automobil. Już teraz posiadamy samoloty, które unosząc 6 pasażerów z szybkością 150 km. na godzinę nie zużytkowują więcej benzyny na 100 km. jak tylko 22 litrów. Niema żadnego samochodu (naturalnie mowa tylko o wozach wyścigowych), któryby tak oszczędnie zużywał benzynę przy tej samej szybkości.

Przedewszystkiem z dwóch powodów musi przedziez czy później stać się samolot najdogodniejszym środkiem komunikacyjnym. A więc samoloty nie potrzebują żadnych szyn, żadnej drogi nawet. Miliony i miliardy, które dotychczas musiały być użyte na naprawy szyn i dróg, przy samolotach odpadają zupełnie. Jedynie potrzeba placów do lądowania, a koszty tychże są przecież bezwzględnie mniejsze. Po drugie zniszczenie kół samolotu jest prawie niemożliwem, odpada zatem i ta pozycja. Co do kosztów naprawy i utrzymania w odpowiednim stanie samolotów, to z początku koszty te były dość poważne, ponieważ samoloty z jednej strony miały przeważnie charakter eksperymentalny, a z drugiej strony niewystarczające doświadczenie pilotów powodowało bardzo często wypadki szczególnie przy lądowaniu. Obecnie te niebezpieczeństwa prawie zupełnie zostały usunięte.

Co się tyczy wreszcie ceny zakupu aeroplanu, to jest ona obecnie za wysoką dla przeciętnie mającego człowieka, a nawet i dla takiego, który może sobie pozwolić na trzymanie samochodu, lecz i to powinno w krótkim czasie ulec zmianie. Wtedy nie będzie już służyć samolot typu małego tylko dla przyjemności i sportu, lecz także i dla celów handlowych z powodu zaoszczędzenia drogiego zawsze czasu.

Jest również zupełnie zrozumiałem, że samoloty nie zastąpią nigdy samochodów z obecnie zajmowanego znaczenia, i tak być nawet nie powinny. Samoloty bowiem spełniają zadanie, jakiego samochód dokonać nie może, i nie są czynnikami zastępczymi, lecz rozszerzającymi dotychczasowe środki komunikacyjne, na których w przeważnej części opiera się nowożytna cywilizacja. Przedziez czy później iż muszą samoloty zająć odpowiednie stanowisko w nowoczesnej komunikacji i umożliwić wyniki, które dzisiejszymi środkami nie były możliwe do osiągnięcia.

Użytkowanie samolotów dla ruchu pocztowego następcza najbliższa i najlepsza sposobność dla rozszerzenia ich znaczenia. Przedewszystkiem muszą fabrykanci starać się o to, by maszyny te funkcjonowały o ile możności jak najdokładniej, gdyż pełnić służbę pocztową powinny samoloty przelatujące według ściśle określonego planu, a dotrzymanie tegoż jest tylko możliwem przy jak najdokładniejszym funkcjonowaniu samolotów. Przytem przyczyniłoby się użytkowanie dla ruchu pocztowego do powiększenia promienia działania samolotów, gdyż przedewszystkiem chodziłoby o to, by możliwie wielkie odległości mogły być przebyte bez lądowania. Nakoniec nastąpiłoby bezwzględnie potaniecie kosztów przy masowej fabrykacji jednego typu.

Dałym etapem w udoskonaleniu się lotnictwa byłoby ulepszenie instrumentów dla lotów w nocy i podczas mgły, które musiałyby współpracować z urządzeniami sygnałowemi i porozumiewawczemi na ziemi. Techniczna wiedza pilotów wojennych znajduje szerokie pole działania w praktycznym zastosowaniu, ponieważ z powodu wielkiego zapotrzebowania dobrych pilotów należy starać się o możliwie jak najlepsze teoretyczne i praktyczne wykształcenie nowych adeptów lotnictwa.

Jeżeli więc zbierzemy krótko to, co wyżej zostało powiedzianem, to możemy stwierdzić, że już obecnie budujemy motory, które w zupełności zadowolniają wymagania co do pewności i bezwzględności. W krótkim czasie znikną już motory z czasów wojennych i ustąpią miejsca nowym, lepszym. W ten sposób najważniejszy warunek rozwoju lotnictwa zostanie wypełniony a później w zadziwiająco szybkim czasie nastąpi prakty-

czne zastosowanie samolotów. Objaw ten będzie tak żywiołowym jak niedawno jeszcze miało to miejsce z automobilami, które po pokonaniu różnych trudności rozwinęły się do tego znaczenia jako środek komunikacji, jakiego zażywają obecnie.

Karpacie Tow. Narciarzy urządza na niedzielę 15 bm. oprócz zwykłej wycieczki do Tuchli i do Sławska ponadto w okolicy miasta wycieczkę do Brzuchowic, posiadających mało znane, lecz bardzo dobre tereny narciarskie. Odjazd z dworca Kleparowskiego o godz. 10. powrót o 18'15 (dla wprawnych narciarzy powrót „szamangiem”). — Szczegóły i zgłoszenia na wszystkie wycieczki u p. J. Bujaka, Kopernika 4.

Wiadomości gospodarcze.

+ W sprawie utworzenia we Lwowie oddziału Pocz. Kasy oszczędności odbyło się z inicjatywy lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej posiedzenie ankiety, na której sprawę tę referował imieniem Izby handl.-przem. dr. Wachtel, którego wywody uzupełnili pp. Rybicki, dyrektor „Nuzy” i sekretarz Izby dr. Trawiński. Po dłuższej dyskusji uchwalono wystosować do czynników decydujących w Warszawie memoriał w sprawie utworzenia oddziału P. K. O. we Lwowie. Sprawa ta ma być poruszona także na jednym z najbliższych posiedzeń Rady miejskiej.

+ Danina. Wszystkie urzędy skarbowe otrzymały od swych władz ustawę o daninie wraz z przepisami wykonawczymi. Przepisy wykonawcze do daniny — celem ustalenia najlepszego sposobu jej wymiaru — będą jeszcze przedyskutowane przez naczelników wraz z inspektorami podatkowymi, a potem prawdopodobnie jeszcze w tym tygodniu rozpocznie się wymiar daniny na poszczególnych płatnikach.

+ Sprawa umowy handlowej z bolszewikami. „Przegląd Wieczorny” dowiaduje się, że na czwartkowym posiedzeniu Rady ministrów rozważaną będzie sprawa umowy handlowej z Rosją, o co gorliwie zabiegają władze sowieckie. Projektowane są w tej sprawie rokowania w Moskwie lub Warszawie. Rząd sowiecki skłonny jest do przyjęcia propozycji polskiej broadzenia narad w Warszawie. (AW.)

+ Zakaz wywozu maki i produktów strączkowych z Węgier. Z Budapesztu donoszą: Krajowy senat aprowizacyjny zatwierdził odmownie wszystkie próby o pozwolenie wywozu soczewicy, grochu, oraz maki żytniej i maki kuchennej.

+ Monety aluminiowe. W mennicy Rzeszy niemieckiej przygotowuje się obecnie nowe monety z aluminium jedno, dwu i pięciomarkowe. Nowe monety będą puszczane w obieg w połowie kwietnia. (PAT.)

Kursa giełdy lwowskiej.

Lwów, 12. stycznia 1922.

Akcje bankowe za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym)	Placą Mkp.	żąd. Mkp.	transak. Mkp.
Bank akcyjny związkowy IV. i V. emisji	280—4480	000—	725—
Bank Dyskon. we Lwowie	280—00	650—	—
Bank handl. w Poznaniu	1000—200	6600—	—
Bank hip. ake.	280—30—	880—	900—
Bank hipoteczny zemel.	280—28—	420—	—
Bank Małopolski	280—35—	750—	000—
Bank powszechny kredyt	140—7—	400—	—
Bank przemysłowy	280—35—	650—	000—
Bank Ziemiński kredyt. z K	280—35—	600—	000—

Akcje Tow. handl. i przem.: Browary lwowskie 17000—, Tow. Chodorów 3050—3125 Karpait 1500 0000, Cnielów 3775—3875, „Portland Szczakowa” — „Galicja” 1950 2050 Gafot, 1950 0000 Górka 7300—000, „Oikos” 4300—5150 „Parowoz” 1375 0000 „Patria” 4700—0000 „Pezet” 1000 0000 „Pocisk” 825—875, Polski Glob 1125 0000, Polska Nafta 1700 1800, Polskie Tow. handlowe 650 000 Rakszawa 3200—3300, Zakłady elektr. „Siersza” 1400 000 Gal. Zakł. gór. Siersza 7500—000, „Tepege” 5300—0000, Zieleniewski 5700—0000, Żegluga polska 450—000.

Waluty: Ruble carskie po 100 rb. 250—40—, ruble carskie po 500 rb. 180—220—, ruble carskie drobne 100 120—, ruble dumskie (po 1000) 30—50—, ruble dumskie (po 250) 30—40—, Ruble dumskie kierunki (po 40 i 20) 10—15—, Karbowance (po 1000) 3—, Grzywny (po 500 i wyżej) 6—10—, 100 franków fra

cuskich 224—234—000, franków szwajcarskich 540—580—, 1 sterling 11500—12000, 1 dolar amerykański 2730—2830—, 1 dol. r. kanadyjski 2400—2500—, Marki niemieckie po 1000 15'75 16'75, Marki niemieckie po 100 15'25 16'25, Marki niemieckie drobne 14'50 15'50, Lei rumuńskie (po 100) 2900—2200, Lei rumuńskie drobne 17—30—, Liry włoskie 125—135—, Czeskie korony (po 500—1000) 42'50 46'50, Korony austr. niem. stempl. 0'40 0'46, Franki belgijskie 212 222—.

Dewizy: Wpłata na Londyn 11600—12100, na Paryż 227 237, Zurych 340'00 480'00, Praga 48'00 48'00, na Wiedeń 0'40 0'46, na Berlin 16—17, na Nowy Jork 2730 2830, Mediolan 11250—11350—, Bukareszt 119 120

KRAK. CEDULA GIELDOWA.

Kraków, 12. stycznia 1922.

Akcje.

Polski Bank Przemysłowy I—IV. 600 700, Polski Bank Przemysłowy V. —0 —0 Bank Hipoteczny 950 1000 0—0 Bank Małopolski 725 800 Ziemiński Bank Kredytowy Powszechny 600 650 Powszechny Bank Kredytowy S. A. 350 400, Bank Ziemiński dla Kresów 600 700, Bank Kredytowy w Warszawie —, Bank Związku Sp. zarobkowych —, Polskie Tow. Handl. I—III. 575 625 600—, Ziemiński Towarzystwo Handl. IV. —, Imper 275 325 00, Polki Glob 950 1050, Hartwig —, Żegluga polska 300 350, Zieleniewski 5700 6000 00—00, H. Cegielski 1900 2100, Trzebińca fabryka maszyn I—III 2000 2200 000 Lemiesz fab. maszyn —, Automotor 1000 1100 0000, Polska Nafta 1700 1800, Elektrownia w Sierszy 0000 0000, Oikos 0—0 —0 Pezet 1900 1125 00, Trzebińca fabryka przetworów tłuszczowych 5600 5800 0000—00, Krakus 2500 2700, Górka 6800 7200, Siersza Zakłady górnicze 8500 8800, Pocisk 800 800, T. P. G. 250 5450 —00—, Chodorów cukr. 3100 3200, Parowoz 1225 1325.

Waluty.

Dolary Stanów Zjednoczonych 2700 2850, Franki francuskie 220 230 228 238, Franki szwajcarskie —, Franki belgijskie —, Funy szterling —, Marki niemieckie 15'50 16'50, Korony austriackie 0'41 0'46 0'0, 0'0, Korony Czecho-słowackie 44 45 45'50, Lei rumuńskie —, Liry włoskie —, Ruble carskie po 100 —, Ruble carskie po 1000 —.

Zurych (PAT.) Kursy giełdy z 12. stycznia: Berlin 2.85, Holandia 189.75, Nowy Jork 516, Londyn 21.82, Paryż 42.75, Mediolan 22.30, Bruksela 41.25, Kopenhaga 102.50, Sztokholm 128.75, Krystjanja 80.75, Madryt 77.25, Buenos Aires 170, Praga 8.25, Budapeszt 0.82, Zagrzeb 1.65, Warszawa 0.19, Wiedeń 0.18, austriackie stempli 0.00

Budapeszt. (PAT.) W oficjalnym handlu notowano markę polską dziś 21—22.

Praga. (PAT.) Berlin 32.60, Warszawa 2 do 2.60, marki niem. 33.69, marki pol. 1.80 do 2.40.

Giełda zbożowo-towarowa z 21. stycznia: żyto 1350, groch polny 9700, otręby żytnie 4900, otręby pszenne 5350, owies 8000, mąka żytnia 70 proc. 11650. (Warszawa, PAT.)

OGŁOSZENIA.

W piątek 13. stycznia br. zostanie otwarta przy pl. Mariackim 8. (dewy ómaeh) SKŁADNICA KAPELUSZY

I-szej Krajowej Fabryki Kapeluszy RUDOLFA NEUWELTA

W elegancko urządzonej salonie składnicy sprzedajemy

Kapelusze damskie, panięskie, dziecięce, ostatnich nowości i najlepszej kreacji.	Kapelusze męskie, dz. ecinne, stebnowane, sukienne e. apki, własnego wyrobu, jakoteż wszelkich zagranicz. fabrykatów.
--	---

Ceny fabryczne.

Składnica przyjmuje też dla wygody P. T. Publiczności w osobnych salach wszelkiego rodzaju przetrobki damskie i męskie. 7801

M LODA O-08A, która w tragiczny sposób straciła nogi, prosi ta drogą szanowną publiczność o przyjęcie jej do domu odzieży, bielizny, pończoch do naprawy, by w ten sposób na życie zażądać mogła. Zgłoszenia: Zofia Czupak, ulica Kurkowa 28, suteryny.

MOTORKI i materiały elektrotechniczne

po cenach fabrycznych poleca firma HENRYK SONNENSCHNEIN

Lwów, ulica Siekiewicza 8. 7749

Od Administracji KURJERA LWOWSKIEGO

Upraszamy uprzejmie o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty wraz z ewent. załączkami, celem uregulowania nakładu. — Wypłata kwot wpłaconych na czeki Poczty Kasy oszczęd. następuje po upływie 8 do 10 dni, z tego powodu najrychlejsza wysyłka prenumeraty jest wskazana w interesie szan. prenumeratorów. Na czekach lub przekazach wymienić należy, na jaki cel służyć ma nadesłana kwota: prenumerata, ogłoszenie, składki.

Cena prenumeraty wynosi:	
We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji Kurjera Lwowskiego	440 m.
We Lwowie z odnośniami do domu	500 m.
Z przesyłką pocztową w całej Polsce	500 m.
Zagranicą miesięcznie	650 m.
Za zmianę adresu dopłaca się	10 m.

Koncesjonowane przez Radę skoloną

RURSA HANDLOWE dla dorosłych

Lyczakowska 34.

Wpisy: na nowy kurs, obejmujący buchalterję wszystkich systemów, rachunki kupieckie, korespondencję i technikę handlu. — Prowadzone przez wybitne siły pedagogiczne i fachowe.

Odbývają się codziennie od 4-8 popoł. do 20. hm.

Po ukończeniu kursu egzamin w Akademii handlu. Osobny kurs dla abiturjentów. — **Osobny kurs stenografii.** Kurs odbywają się popoł. i wiecz.

Kurs stenografii polskiej i w obcych językach, pisania na maszynie za dnia i wieczorem rozpoczyna się 1. lutego 1922. Równocześnie kurs obcych języków: gramatyka, konwersacja i korespondencja. Uzupełniający kurs stenografii z praktycznym dyktandem. Wpisy przyjmują się codziennie od godz. 11-1 i od 5-8.

Dyr. P. Rutkowski, Zyblikiewicza 41.

Narzędzia do budowy podziemnej,

kolejki betonowe, otwarte wagony (tóry) wozy robocze i karety, maszyny, formy cementowe do rur, narzędzia do górnej i dolnej rury instalacyjne, sztuki fasonowe, narzędzia dla brukarzy i kowalskie, wałki, giętkie potapy kanałowe, powrozy smoł, sztuki fason, rur glin, instrument muzyczny (fortepian) jak również nieruchomości z 4-morgowym ogrodem owocowym sprzedaje **A. Unglaube, Przedsiębiorstwo budowlane, Jarocin.**

Nauki i wychowanie.

Kurs tańców rozpoczyna się 16. bm. Nowicki Pański 16. 7799

Posady i prace.

Poszukuję posady kucharki na ordynarię zaraz. Świadczenia mam dobre. Jan Sopol, Olejów-Zborów. 7785

Osoba młoda, inteligentna, zgrabna, przystojna, energiczna rozumie go podziwstwo wiejskie i kuchnię, poszukuję posady do zarządu domu. Zgłoszenie do admin. „Kurjera Lwowskiego” pod D. M. 7804

Inteligentna wdowa, lat 40, średnich, przyjemnej powierzchowności, pracowita i doina, obejmuje zwykłe zajęcia się gospodarstwem domowym na plebani. Na chętniej w samym Lwowie lub też w najbliższych tego miasteczkach. Postęrestante „Pracowita”, Zasłone. 7759

Różne.

Zgubiono papiery wojakowe na nazwisko Lutwik Majcher 39 Pułk piech. ur. 1898. wieś Wolica powiat Przeworsk. 7600

Najrozma teże pantofle papucze i kamasze polecia i wykonuje fabryka ul. Krakowska 14 7793

PRZEMYSŁ CHEMICZNY W POLSCE

Ska Akc.

Fabryki produkują:

I. Barwniki anilinowe:
na 1. wełnę, kwasowe i chromowe, 2. bawełnę, sztuczny jedwab, len, konopie, jute; bezpośrednie i rezolynowe, siarkowe i zasadowe; 3. neutralne na półwełnę; 4. barwniki do farbowania skór, papieru, tkaniny, słomy, drzewa i t. p.

II. Kwasy:

1. kwas siarkowy 65% Fe, monohydrat, dymiący (oleum) 100% - 2. kwas azotowy 30% B6, 40% B6 i 48% B6. 3. kwas solny 20-30% i 4. kwas octowy 30% i 60%

W ZGIERZU

KAPITAŁ ZAKŁADOWY
Mk. 150.000,000

Adres telegr.

„BORUTA”
Zgierz.

Fabryki produkują:

III. Soje:

dwusiarczan sodowy (bisulfat), dwusiarczyn sodowy 50% B6 (bisulfit), tiosiarczyn sodowy (anty chlor), sól glauberska, octan sodowy, **siarczan miedziowy**, siarczan żelazowy, chlorek cynku i t. d.

IV. Środki lecznicze:

w pierwszym rzędzie
„NEOSALUTAN”
(arsenobenzol) do zastrzyków przy leczeniu przyniotu, tyfusu powrotnego, szkarlatyny i t. p.

778

Informacji szczegółowych udziela Dyrekcja Fabryk w Zgierzu.

SPRAWA LUDOWA

Jedyny i najpoczątniejszy tygodnik ludowy we wschodniej Małopolsce.

„Sprawa Ludowa” zawiera zawsze najwięcej wiadomości, które chłopom interesować powinny.

„Sprawa Ludowa” jest pismem wyłącznie chłopskim, pisanem przeważnie przez chłopów i dla chłopów.

„Sprawa Ludowa” broni zawsze interesów chłopskich i jest najlepszą obroną przed nadużyciem różnych władz i osób obdarzonych władzą, które chcą ciemnotę chłopską wyzyskać dla własnej korzyści.

„Sprawa Ludowa” jest według opinii b. prez. min. Witosa najlepszym i najodpowiedniejszym pismem chłopskim w całej Polsce.

„Sprawa Ludowa” powinna się znaleźć w każdym domu, każdy chłop ma obowiązek zaprenumerować pismo, gdyż tylko w ten sposób pokaże, że się na sprawie chłopskiej rozumie i że się ze wszystkimi chłopami solidaryzuje.

Prenumerata wynosi rocznie 800 Mk., półrocznie 400 Mk., kwartalnie 200 Mk. Zamawiać można każdej chwili. Redakcja i Admin. Ossolińskich 15.

Nowo otworzony skład ARTYKUŁÓW FOTOGRAFICZNYCH „HELIOS”

STANISŁAW CWAK i Spółka

we Lwowie, ul. Zimorowicza 14 (obok Sokoła-Macierzy)

polecia najtaniej

WSZELKIE APARATY I PRZYBORY FOTOGRAFICZNE

Wysyłka na prowincję odwrotnie. — Laboratorium wykonuje wszelkie prace amatorskie. — Wykonanie solenne. — Ceny niskie. 7805

specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. Michał Salpeter

Lwów Sykstuska 17, ordynuje od 8-9 i od 12-6.

NAWOZY SZTUCZNE „EKA”

urzędowo badane; natychmiastowa dostawa. — Niska cena w markach polskich. — Wytężona sprzedaż!

West Trading Co. Ltd., Gdańsk, Langgasse 60/61.

Adr. telegr.: „Westtrading”

Załatwiamy wszelkie zlecenia handlowe za prowizją. 197

KOWALSKINA od bólu głowy i migreny

GRANULKI od kaszla

SUDORYN od potu

KLAWIOL od odcisków

PIGULKI SIŁOTWÓRCZE przeciwko osłabieniu i anemii

357 wyrobu Labr. Farmac.

Ap. KOWALSKI, — Warszawa Młoda 1.

Żądać w aptekach i składach aptecznych.

FLASZKI I SŁOIKI

apteczne ze szkła białego w rozmaitych wielkościach magazyna porcelany i szkła

polecia **STANISŁAW WIERZBIKI** i szkła 7802

Lwów, Halicka 4.